

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Katedra filozofie

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Michal Polák, Ph.D.

Práci předložil(a): Nikol Hejlíčková

Název práce: Wittgensteinův argument proti soukromému jazyku v kontextu psychopatologie

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je oslabit argument proti soukromému jazyku tvrzením, že lidé trpící určitými formami autismu a Aspergerovým syndromem mají jazyk, který lze v některých ohledech považovat za soukromý. Cíl práce je velmi jasně stanoven a na úrovni bakalářské práce jej lze považovat za splněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce pojednává o Wittgensteinově argumentu proti soukromému jazyku a snaží se ukázat, že při jeho aplikaci na Aspergerův syndrom je jeho platnost jen částečná. Práce je velmi dobře promyšlena a strukturována. Zpočátku si autorka připravuje půdu k argumentaci vysvětlením základních pojmů, které hrají ve Wittgensteinově argumentaci klíčovou roli, následně představuje samotný argument proti soukromému jazyku a přechází ke klíčovému oddílu – roli soukromého jazyka v psychopatologické poruše Aspergerova syndromu.

Určité rozpaky budí pododdíl 1.9. Životní forma, který představuje jeden odstavec, jenž je zároveň téměř zcela citací z *Filosofických zkoumání*.

Interpretace Kripkeho argumentace by měla přesně vyjádřit, jaký je Kripkeho postoj k nemožnosti soukromého jazyka, což v textu poněkud schází.

V některých pasážích autorka využívá značně malého množství zdrojů; zejména v pasážích věnovaných autismu je tento nešvar patrný. Vědní disciplína zabývající se postoji a uspořádáním těla se jmenuje posturologie, nikoli postulorogie (s. 31).

Zároveň by práci prospělo lépe definovat vztah Aspergerova syndromu k autismu (autorka tak ostatně v určité fázi výkladu činí) nebo spíše přejmenovat název kapitoly 4.0. Tato kapitola totiž pojednává obecně o poruchách autistického spektra a jeho příznacích, nikoli pouze o typických znacích Aspergerova syndromu. Téma je navíc složitější o problematiku definice autismu v aktuálním manuálu Americké psychologické asociace DSM-5 a jejím vztahu k evropským standardům.

Podle mého soudu by autorka měla využít většího množství literatury.

Nápad propojit Wittgensteinův argument o nemožnosti soukromého jazyka s psychologickými poznatky, které máme o lidech trpících autismem považuji za velmi originální. Z textu je též patrné, že autorka je do tématu zapálená, takže zde nalezneme některé pozoruhodné teze. Zatím jsou však ve fázi prvotního náčrtu a bude potřeba na nich ještě zapracovat. V takto orientované práci však vidím zajímavý potenciál.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Stylisticky je práce na dobré úrovni, obsahuje však některé, věcně ne zcela srozumitelné pasáže. Například na s. 16 se jedná o pasáž o možné inspiraci Wittgensteina nebo na s. 17 odstavec hovořící o dvou významech pojmu „soukromý“.

Místy lze nalézt interpunkční pochybení (ne mnoho) a překlepy. Vyskytují-li se uvozovky v citované pasáži, která je taktéž vyznačena uvozovkami, je třeba použít jednoduché uvozovky pro výrazy uvnitř citované věty. (viz s. 10 a 11) V pozn. č. 8 je u jména autora použit jiný font než v ostatních poznámkách.

Na s. 33 jsem nenalezl počáteční uvozovky k citaci v odkazu č. 63.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Ačkoli bych se odborně neztotožnil s některými názory uvedenými v práci, zejména s převažující behaviorální orientací výkladu psychických jevů, musím konstatovat, že se jedná o velmi nápaditý pokus propojit filosofické úvahy s psychologickými. Velmi oceňuji tento nápad a věřím, že autorka se v případě dalšího studia bude tomuto tématu věnovat podrobněji.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1) Jakým způsobem byste vysvětlila učení se jazyku u dětí, vezmu-li v úvahu, že v souladu s Wittgensteinem tvrdíte, že ostenze není nejvhodnějším přístupem? (Viz s. 8)

2) V práci jste se přiklonila k názoru, že slovo „představivost“ bychom měli definovat jeho použitím a gramatikou (s. 14), tj. bez toho, abychom postulovali nějaké vnitřní mentální stavy. Jak byste v takovémto případě vysvětlila výzkumy mentálních rotací?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Velmi dobře

Datum:

11. 5. 2015

Podpis:

